

درس اول

امنیت از مهم ترین نیازهای فطری و ضروری انسان است.

نیاز مشترک انسان‌ها به امنیت، یکی از مهم‌ترین دلایلی که باعث پیدایش سکونت‌گاه‌ها و شهرها شده.

مفهوم امنیت: دور بودن از خطراتی که علیه منافع مادی (جان، مال، سرزمین و ...) و ارزش‌های معنوی (دین، فرهنگ، اعتقادات و ...) ما وجود دارد.

مفهوم تهدید: وضعیتی است که امنیت ما را به خطر می‌اندازد.

أنواع تهديد: ۱- طبيعى مانند زلزله، سیل، توفان و ... ۲- منشأ انسانى

أنواع تهدید با منشأ انسانی: ۱- تهدید سخت: کشوری، کشور دیگر را تهدید به حمله نظامی می‌کند.

۲- تهدید نرم: ارزش‌ها، باورها و اعتقادات یک

جامعه هدف قرار می‌گیرند.

تهدید در مقابل امنیت قرار دارد. زیرا هدف تهدید از بین بردن امنیت است.

تهدید برای تأثیر گذاشتن بر اراده، اعتقادات و افکار دیگران به منظور تسلیم کردن آنها در برابر خواست تهدید کنندگان است.

کشورهای استعمارگر برای انجام دادن یا انجام ندادن برخی فعالیت‌ها، کشورهای دیگر را تهدید می‌کنند مانند آمریکا که برای جلوگیری از فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای، کشور ما را به حمله‌ی نظامی، تحریم اقتصادی و ... تهدید می‌کند.

درس دوم

امام خمینی (ره): امروز در حال دفاع هستیم و دفاع از کشور یکی از عبادات بزرگ است.

تهاجم: شبیخون، هجوم و حمله یک کشور به کشوری دیگر به منظور اشغال و سلطه بر سرزمین است

کشور تهدید کننده قبل از تهاجم به کارهایی
اقدام می‌نماید از قبیل:

۱. با ایجاد ترس میزان توان و آمادگی دفاعی آن
کشور را آزمایش کند. اگر آماده نبود، تهاجم آغاز
می‌شود.

۲. انجام تحریم قبل از تهاجم

۳. تهاجم بدون تهدید

آمادگی دفاعی: به هر گونه آمادگی در مقابل
تهاجم گفته می‌شود.

انواع تهاجم: ۱. نظامی (سخت) یکی از اهداف،
اشغال سرزمین و خاک مورد نظر است. مانند تهاجم
رژیم بعضی عراق به کشور ما.

۲. فرهنگی: هدف اصلی دشمن، اشغال ذهن و
اعتقادات و تغییر ارزش‌ها و باورهای دینی مردم است.

جنگ: نبرد خشن و مسلحه‌ای است که بین دو یا
چند اجتماع مستقل اتفاق می‌افتد.

نهاده تهاجم نظامی یا تهاجم سخت یک کشور علیه یک کشور دیگر منجر به جنگ می‌شود.

نهاده انسان‌های عاقل مخالف وقوع جنگ هستند زیرا:

۱. افراد زیادی در جنگ کشته می‌شوند.

۲. آسیب‌های فراوانی به امکانات و ثروت‌های مادی و معنوی هر دو طرف وارد می‌شود.

نهاده آثار دفاع از سرزمین و اعتقادات: ۱. فراهم ساختن زمینه بروز دلاوری جوانان

۲. گسترش اخلاق جوانمردانه

۳. تقویت روحیه سلحشوری و از خود گذشتگی مردم

نهاده هر ملتی بر اساس فطرت ذاتی خود و یا بهره‌مندی از تفکر و اراده خویش در مقابل تهاجم بیگانگان مقاومت می‌کنند زیرا حفظ عزت و سربلندی و رسیدن به کمال بدون مقاومت در برابر تجاوز گران

به دست نمی‌آید.

حفظ و حراست از حیات، اعتقادات، سرزمین و ...
خود در برابر خطراتی که او را تهدید می‌کند، انجام
می‌دهد.

عوامل موثر در انتخاب نوع و شیوه دفاع انسان
در برابر تهدیدات: شرایط زمانی، مکانی، چگونگی
خطر و ...

انسان از جسم، جان و امور مادی و ارزش‌های
معنوی خود دفاع می‌کند.

در موارد فراوانی گروه‌ها یا کشورهای
کوچک با تعداد جمعیت کمتر در مقابل تهاجم
گروه‌ها یا کشورهای بزرگ‌تر دفاع کرده و در
جنگ پیروز شده‌اند.

درس سوم

امام خمینی (ره): امام حسین (ع) با خون خود
اسلام را زنده کرد. شما هم با تبعیت از او انقلاب و
اسلام را ضمانت نمایید.

مقام معظم رهبری: عاشورا درس می‌دهد که برای حفظ دین فداکاری باید کرد.

انقلاب اسلامی ایران به معنای قیام و اراده مردم مسلمان ما برای سرنگونی حکومت ستم شاهی و برقراری حق و عدالت بر اساس مکتب انسان ساز اسلام است.

پیامبر اسلام حضرت محمد (ص) مردم را به پرستش خدای یگانه و مبارزه با شرک و بت پرستی دعوت می‌کرد.

مردم میهن ما، سعادت دنیا و آخرت خود را در دوستی پیامبر و اهل بیت آن حضرت می‌دانند و رفتار و گفتار رسول گرامی اسلام (ص) و تمام امامان برای آنها الگو و سر مشق. زندگی است.

قیام مردم ایران به رهبری امام خمینی (ره) از سال ۱۳۴۱ آغاز شد و در بهمن ۱۳۵۷ به پیروزی رسید.

مبارزان خستگی ناپذیر با الهام از فرهنگ

عاشورایی، پایه‌های استقرار نظام جمهوری اسلامی را بنا نهادند.

کشور مردم ایران در ۱۲ فروردین ۱۳۵۸ با رأی قاطع ۹۸/۲ در صدی خود به جمهوری اسلامی ایران رسمیت بخشیدند.

سفارش امام راحل (ره) و مقام معظم رهبری: حفظ و دفاع از انقلاب اسلامی مهم‌تر از پیروزی آن است.

توطئه‌های دشمن علیه انقلاب ما: کودتا، تحمیل جنگ هشت ساله به ایران، تهاجم فرهنگی و تحریم‌های اقتصادی

رمز پیروزی و راه حفظ و ادامه انقلاب ما عبارتند از: ایمان به خدا، وحدت مردم و پیروی از رهبری

درس چهارم

﴿ امام خمینی (ره): بسیج مدرسه عشق، مکتب شاهدان و شهیدان گمنامی است که پیروانش بر گلدهسته‌های رفیع آن اذان شهادت و رشادت سر داده‌اند. ﴾

﴿ کلمه بسیج با انقلاب اسلامی، امام خمینی، ولایت، دفاع مقدس، ایثار و شهادت رابطه ناگسستنی دارد. ﴾
﴿ یکی از عوامل مهم پیروزی انقلاب اسلامی، حضور با انگیزه مردم در تمام صحنه‌های سیاسی و اجتماعی جامعه است. ﴾

﴿ امام خمینی (ره) در تاریخ ۵ آذر ۱۳۵۸ دستور تشکیل ارتش بیست میلیونی (بسیج) را صادر فرمود. ﴾
﴿ یک سال پس از فرمان امام خمینی (ره) مبتنی بر تشکیل بسیج جنگ تحمیلی هشت ساله ما آغاز شد. ﴾

﴿ سلاح نیروهای بسیجی: ایمان، اعتقاد، ایثار و

فداکاری بود که به وسیله آن به مقابله با دشمن رفتند.

بخشی از وظایف و تکالیف مهم بسیجیان و سازمان بسیج مستضعفین: پاسداری از ارزش‌ها، هوشیاری در برابر تهاجم سخت و نرم دشمنان، سازندگی میهن اسلامی و سازماندهی و مدیریت برنامه‌ها

عنوان‌های بسیج اقشار: بسیج دانش آموزی، بسیج دانشجویی، بسیج فرهنگیان و ....

برخی از وظایف و برنامه‌های بسیج دانش آموزی:
۱. تقویت اعتقادات دینی و آگاهی سیاسی دانش آموزان

۲. تربیت دانش آموزانی منطبق با الگوهای دینی
۳. مشارکت دانش آموزان در زمینه‌های فرهنگی، سیاسی، سازندگی و ...

۴. تقویت توان علمی دانش آموزان و تشکیل انجمن‌های علمی و ادبی

۵. آموزش رشته‌های مختلف ورزشی و برگزاری اردوهای متنوع و با نشاط

﴿ فعالیت‌های بسیج:

۱. فعالیت‌های علمی پژوهشی

۲. فعالیت‌های فرهنگی و هنری

۳. فعالیت‌های سازندگی و امداد رسانی

۴. فعالیت‌های سیاسی

۵. فعالیت‌های ورزشی

درس پنجم

﴿ قرآن کریم (سوره حج، آیه ۳۹): به کسانی که جنگ بر آنان تحمیل گردیده، اجازه جهاد داده شده است، چرا که مورد ستم قرار گرفته اند و خدا بر یاری آنها تواناست.

﴿ با سقوط نظام شاهنشاهی، سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بر اساس حمایت از مظلومان و مسلمانان و مخالفت با قدرت‌های ستمگر شکل گرفت.

حواله‌ی که به منظور از بین بردن انقلاب اسلامی صورت گرفت: ترور شخصیت‌های بر جسته انقلابی، تحریک قومیت‌ها برای خود مختاری، فعالیت مسلحانه گروه‌های ضد انقلاب در برخی از شهرها و مناطق مرزی کشور و ...

علت حمله صدام به کشور ما: صدام که وقوع انقلاب اسلامی در ایران را به ضرر حکومت دیکتاتوری خود می‌دانست، با تحریک و حمایت قدرت‌های سلطه گر تهاجم خود از مرزهای جنوب و غرب کشور ما را آغاز کرد.

آغاز تهاجم نظامی صدام به کشور ما: ۳۱ شهریور

ماه ۱۳۵۹

خرمشهر مظهر پایداری و مقاومت مردم ایران در دوران دفاع مقدس شد: زیرا مردم خرم‌شهر و رزمندگانی از شهرهای مختلف کشور در مقابل چند لشکر مجهز برای حفظ این شهر مقاومت کردند.

۱۳ بهنام محمدی نوجوان ۱۳ ساله‌ای که در مقابل دشمن ایستاد گی کرد.

۱۴ با دستور امام خمینی (ره) محاصره آبادان در مهر ماه ۱۳۶۰ در عملیات «ثامن الائمه» شکسته شد.

۱۵ خرمشهر در سوم خرداد ۱۳۶۱ آزاد شد.

۱۶ به پیشنهاد سازمان ملل متحد برای برقراری آتش بس و با پذیرش قطعنامه ۵۹۸ توسط ایران، جنگ تحمیلی هشت ساله به پایان رسید.

۱۷ در جنگ تحمیلی، ما خود را پیروز این میدان می‌دانیم، زیرا دشمن به اهداف زیر نرسید:

۱. ساقط کردن نظام جمهوری اسلامی ایران

۲. جدا کردن خوزستان از کشور

۳. حاکمیت بر ارونده رود.

۴. گرفتن حتی یک وجب از خاک میهن مان

ما دوران هشت ساله جنگ تحمیلی را دفاع مقدس می‌دانیم، زیرا مردم به خاطر اهداف زیر از کشور دفاع کردند:

۱. دفاع برای حفظ استقلال و تمامیت ارضی کشور
۲. استقامت در برابر ظالمین برای اطاعت از فرمان خداوند
۳. مقاومت به منظور حفظ دین، قرآن و انقلاب اسلامی
۴. ایستادگی برای دفع تجاوز دشمن و رسیدن به صلح و امنیت

- دستاوردهای داخلی هشت سال دفاع مقدس
۱. اعتماد به نفس و خود باوری
  ۲. تولد تفکر بسیجی
  ۳. پیشرفت در صنایع دفاعی کشور
  ۴. کسب تجارت نظامی
  ۵. ترویج فرهنگ ایثار و شهادت
  ۶. نقش آفرینی مساجد در دفاع از میهن

درس ششم

ما مفتخریم که بانوان و زنان پیرو جوان و خرد و کلان در صحنه‌های فرهنگی و اقتصادی و نظامی حاضر و همدوش مردان یا بهتر از آنان در راه تعالی اسلام و مقاصد قرآن کریم فعالیت دارند. وصیت نامه سیاسی -الهی امام خمینی (ره)

در طول تاریخ بشر، تعدادی از انسان‌های موحد به دلیل شرایط حاکم بر جامعه خود، یکتا پرستی را به کلی پنهان می‌کردند و تعدادی نیز، سعی می‌کردند تا پرستش خدای یکتا را در میان خویشان و اطرافیان خود تبلیغ کنند.

با ظهور حضرت محمد (ص) پیامبر اسلام و آخرین فرستاده الهی، دوران دیگری از مبارزه با ظلم و جهل و بت پرستی و تبلیغ پرستش خداوند یکتا آغاز شد.

مردان مبارز صدر اسلام: عمار یاسر، سلمان فارسی، مالک اشتر و ...

مردان مبارزی که برای آبادانی و سرافرازی میهن
در مقابل نفوذ و دخالت بیگانگان تلاش نمودند:
میرزای شیرازی، سید جمال الدین اسدآبادی،
ستار خان، باقر خان، امیر کبیر، رئیس علی دلواری،
شهید مدرس و ...

مردان مبارزی که در دوران معاصر در مقابل
دین ستیزی و ظلم و ستم حاکمان پهلوی ایستادند:
شهید نواب صفوی، شهید سید علی اندرزگو،
شهید رجایی و ...
شهیدان دفاع مقدس: شهید مهدی باکری، شهید
عباس بابایی و ...

امام خمینی(ره) : مادران شجاع فرزندان اسلام.
خاطره جانبازی و رشادت زنان قهرمان را در طول
تاریخ زنده کرده‌اند.

- یکی از وظایف مهم و اساسی زنان، تربیت
فرزندانی است که زنان و مردان آینده جامعه را
تشکیل می‌دهند.

۱. راههای مشارکت زنان در دفاع از اسلام و انقلاب اسلامی در دوران دفاع مقدس: ۱. رساندن وسایل و ادوات جنگی به رزمندگان
۲. درمان مجروهان جنگ و انتقال آنها به پشت جبهه و مراقبت از آنان
۳. خارج کردن شهدا از منطقه نبرد به پشت جبهه
۴. رساندن آب و مواد غذایی به رزمندگان
۵. تهیه و تدارک دارو، لباس و سایر امکانات مورد نیاز رزمندگان
۶. شرکت در نبرد مستقیم با دشمن (در صورت نیاز) یکی از زنان قهرمان دوران معاصر: مرضیه حدیدچی (دباغ) که پس از چند سال تحمل شکنجه در زندان‌های رژیم شاه به خارج از کشور رفت و در اردوگاههای نظامی فلسطین به چریکی تمام عیار تبدیل شد.

زنان قهرمان در دوران دفاع مقدس

یا در کنار مردان و در مقابل دشمن ایستادگی و مقاومت کردند یا در پشت صحنه فعالیت داشتند و در خانه نیز همسر، خواهر و مادر مردان و در جامعه خویشاوند، همکار، همسایه و ... آنها هستند.

زنان شهید دوران دفاع مقدس

سیده زهرا حسینی (دختر رزم‌نده ساکن خرم‌شهر):
کتاب خاطرات دا از اوست.

شهید مریم فرهانیان: متولد آبادان که قبل از پیروزی انقلاب اسلامی همراه با برادرش مهدی در جلسات سیاسی مذهبی و تظاهرات شرکت می‌کرد.

درس هفتم

مقام معظم رهبری: تنها راه مقابله با تهدیدها این است که وضعیت داخلی به گونه‌ای سازماندهی شود که دشمن از پیروزی خود مطمئن باشد و زمینه را برای ماجراجویی فراهم بییند.

قرآن مجید سوره انفال آیه ۶۰ تا آنجا که می‌توانید نیرو آماده کنید.

شیوه‌های رایج دفاعی در زمان‌های قدیم:
پناه بردن انسان‌های اولیه به غارها، بالای درختان و دیگر مخفیگاه‌های طبیعی، ایجاد خندق در اطراف شهرها، ایجاد قلعه و دروازه‌های مستحکم و ...

علت اینکه کشور ایران در معرض حوادث طبیعی و غیر طبیعی زیادی قرار دارد: به دلیل ویژگی‌های جغرافیایی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی و قرار گرفتن در منطقه حساس خاورمیانه و بهره مندی از ذخایر طبیعی

مقام معظم رهبری: دفاع جزئی از هویت یک ملت زنده است، هر ملتی که نتواند از خود دفاع کند زنده نیست.

دسته بندی دفاع (پدافند):

۱. دفاع (پدافند) عامل: مقابله و مبارزه مستقیم و استفاده از تجهیزات جنگی به منظور دفع حملات و اقدامات جنگی دشمن. پدافند عامل مخصوص زمان جنگ است که توسط افراد آموخته دیده با کمک وسایلی مانند اسلحه، موشک، تانک و ... انجام می‌شود.

۲. دفاع (پدافند) غیر عامل: مجموعه اقداماتی که بدون استفاده از تجهیزات جنگی می‌توان انجام داد تا از وارد شدن تلفات جانی به افراد و زیان اقتصادی به مراکز و تأسیسات حیاتی و مهم کشور جلوگیری کرد، یا آنها را به حداقل کاهش داد.

اصول پدافند غیر عامل:

- ۱- استار ۲- اختفا ۳- پراکندگی ۴- فریب
  - ۵- مکانیابی ۶- مقاوم سازی و استحکامات
- استار: هم رنگ و هم شکل کردن تأسیسات، تجهیزات و نیروی انسانی با محیط اطراف تا

شناسایی آن برای دشمن بسیار دشوار و تا حدودی غیر ممکن باشد مانند استفاده از بادگیر سفید در محیط برفی و استفاده از وسایلی مانند رنگ، تور، شاخ و برگ درختان

اختفا (پنهان کاری): اقداماتی که از قرار گرفتن تأسیسات، تجهیزات و نفرات در دید مستقیم دشمن جلوگیری به عمل می‌آورد مانند، پنهان کردن هواپیماهای جنگی در تونل،

استفاده از اختفا و فریب توسط پیامبر (ص) در
جريان هجرت از مکه به مدینه برای جلوگیری از
دسترسی دشمنان

روش‌های اختفا:

الف) استفاده مناسب از عوارض زمین و احداث تأسیسات در محلی که به سهولت قابل تشخیص و مشاهده نیاشد.

ب) عادی و غیر مهم جلوه دادن تأسیسات

با کارهایی مانند: جدول بندی و درختکاری

پراکندگی: پخش کردن و عدم تجمع نیروها، تجهیزات و تأسیسات به منظور کاهش آسیب پذیری آنها در مقابل عملیات دشمن مانند ساخت پالایشگاه در چند شهر مختلف یا سکونت دانشمندان هسته‌ای در نقاط مختلف

فریب: انجام کارهایی که فکر و دید دشمن را از اهداف اصلی و مهم به سوی اهداف فرعی و غیر اصلی و کم اهمیت منحرف نماید مانند: نصب ماکت تجهیزات جنگی در نقاط مختلف

مکان یابی: انتخاب محل مناسب برای ایجاد تأسیسات حیاتی و مهم کشور

مقاوم سازی و استحکامات: کارهایی که در زمان صلح می‌توان انجام داد تا در زمان حادثه از آن استفاده شود مانند ساخت و احداث پناهگاه در مجتمع‌های مسکونی و اداری و پناهگاه‌های عمومی در شهرها

۱۰) رعایت اصول پدافند غیر عامل دو مزیت مهم

دارد:

۱. قدرت دفاعی کشور را افزایش می‌دهد و باعث حفظ مراکز و تأسیسات مهم جامعه می‌شود.
۲. هر چه توان و قدرت دفاع عامل و غیر عامل کشور بیشتر باشد، احتمال تهاجم دشمنان کمتر می‌شود.

درس هشتم

امام خمینی (ره): ما می‌گوییم تا شرک و کفر هست، مبارزه هست و تا مبارزه هست ما هستیم.
مقام معظم رهبری: من برنامه‌های استکبار جهانی
علیه ملت ایران را در سه عبارت خلاصه می‌کنم: اول
جنگ روانی، دوم جنگ اقتصادی و سوم، مقابله با
پیشرفت و اقتدار علمی

۱۱) انواع جنگ: جنگ نظامی (جنگ سخت) - جنگ

نرم

۱۲) جنگ نرم: به کلیه فعالیت‌های غیر نظامی که

دشمن و عوامل آن در جهت ایجاد تغییرات لازم در یک جامعه و گروهی خاص انجام می‌دهند تا بر آن جامعه و گروه تسلط یابند.

۱- جنگ نرم متکی بر روش‌های نرم افزارانه، نامحسوس و تدریجی است.

۲- انواع جنگ نرم: جنگ رسانه‌ای، انقلاب مخملی و رنگی

۳- انواع جنگ روانی: استفاده رومیان از کلاه خودها و زره‌های بزرگ - روشن کردن آتش‌های بسیار توسط سپاهیان اسلام برای فتح مکه برای بیشتر نشان دادن سپاه اسلام - تهدید به بمباران شیعیان شهرها توسط ارتش صدام - تهدید به گسترش تحریم اقتصادی و مصوبه‌های مختلف در کنگره آمریکا علیه ایران.

۴- روش‌های جنگ روانی:

۱- تبلیغات: به معنای منتقل کردن و رساندن پیام، افکار و عقاید به دیگران

با استفاده از کلمات، تصاویر، موسیقی و ... پیام به گونه‌ای آراسته می‌شود که فکر و سلیقه گیرنده پیام بر اساس خواست و تمایل فرستنده آن شکل بگیرد.

۲- شایعه: انتشار مطالب و اخباری است که درستی یا نادرستی آن معلوم نیست و عموماً منبع مطمئن و مشخص هم ندارد.

۳- تحریف واقعیات: منحرف کردن خبری از مسیر و موضوع اصلی خود که به منظور انحراف اذهان مردم از حق به سوی باطل صورت می‌گیرد. در تحریف واقعیت دروغ گفته نمی‌شود، بلکه واقعیات به صورت دیگری بیان می‌گردد که با اصل موضوع تفاوت دارد.

۴- تفرقه افکنی: دامن زدن به اختلافات موجود در یک یا چند کشور است که به منظور ایجاد بدینی و به وجود آوردن درگیری و در نهایت برای از بین بردن وحدت و یکپارچگی یک جامعه صورت می‌گیرد.

مانند دامن زدن به اختلافات میان شیعه و سنه

۵- ترور: تهدید و تلاش برای ایجاد ترس و وحشت در باره یک گروه یا یک کشور جهت تحت فشار قرار دادن آنها به منظور تسليم در برابر خواسته‌های طراحان آن

۱- انواع ترور: ۱- ترور شخص مانند ترور مقام معظم رهبری، مطهری، بهشتی، رجایی و دانشمندان هسته‌ای و ....

۲- ترور شخصیت: تخریب شخصیت‌های بزرگ و تأثیرگذار با استفاده از دروغ، شایعه، تهمت و ... تبلیغات ناروا مانند: جادوگر و مجنون جلوه دادن پیامبر اسلام (ص)

در ترور شخصیت دین اسلام و شخصیت مسلمانان هدف قرار می‌گیرند.

- ۱- بدین کردن مردم به اسلام و نظام جمهوری اسلامی
- ۲- قطع رابطه ملت با رهبری نظام
- ۳- ترویج بی‌بند و باری اخلاقی
- ۴- از بین بردن استحکام خانواده
- ۵- جدایی دین از سیاست
- ۶- دور کردن مردم از ارزش‌های دینی

درس نهم

نظم در لغت به معنای آراستن، بر پا داشتن و انجام دادن به موقع کارهاست.

نظم جمع و اطاعت از فرماندهی یکی از اموری است که هر فرد نظامی، باید آن را آموزش دیده و در طول خدمت خود به صورت دقیق رعایت کند.

نظم جمع: حرکاتی است که به صورت منظم انجام می‌شود و افراد را در انجام کارهای جمعی با یکدیگر هماهنگ می‌کند.

۱) هر حرکت نظام جمع از دو جزء تشکیل شده

است: خبر و اجرا

خبر: اطلاع از نوع فرمان و ایجاد آمادگی در فرد برای انجام یک عمل مشخص است.

اجرا: اطاعت از فرمان و اجرای عمل مشخصی است که فرمانده دستور می‌دهد. مثال: در حرکت از جلو نظام، از جلو، خبر و نظام، اجرای فرمان است.

۲) فرمان از جلو نظام: فرمانی که برای پشت سر هم قرار گرفتن افراد صادر می‌شود.

۳) فرمان به چپ چپ: در این حرکت، افراد تحت فرمان ۹۰ درجه بدن خود را به سمت چپ می‌چرخانند. در این عمل، نفرات باید روی پاشنه پای چپ و پنجه پای راست خود حرکت کنند.

۴) فرمان به راست راست: در این حرکت افراد تحت فرمان، ۹۰ درجه بدن خود را به سمت راست

می چرخانند. در این عمل، نفرات باید روی پاشنه پای راست و پنجه پای چپ خود حرکت کنند.

عقب گرد: در این حرکت افراد تحت فرمان از سمت چپ. بدن خود را ۱۸۰ درجه می چرخانند.

فرمان خبردار: در فرمان خبردار افراد باید با حالت صحیح در جای خود بایستند. در این حالت پاهای جفت و دستها در امتداد پاهای قرار می گیرند.

در جنگ‌هایی که در طول تاریخ اتفاق افتاده، انسان‌ها به تناسب رشد فکری و عقلانی خود از ابزارهای مختلفی به عنوان وسایل جنگی استفاده می کرده‌اند.

سیر تحول و شناخت جنگ‌افزارها: از سنگ، چوب، تیر و کمان، نیزه و شمشیر شروع شده و به سلاح‌های گرم، توپ و تانک رسید، سپس ماشین‌های جنگی مانند هواپیما، زیردریایی، موشک‌های دور برد و ... وارد صحنه جنگ‌ها شدند.

سلاح‌های جنگی غیر متعارف: شیمیایی، میکروبی و هسته‌ای

به دلیل مخالفت‌های جهانی با سلاح‌های جنگی غیر متعارف و تلفات زیادی که به دنبال دارند، استفاده از آن منع شده است.

در دوران کنونی، تکیه قدرت‌های نظامی بر استفاده از جنگ الکترونیک، جنگ اطلاعاتی، جنگ اقتصادی، جنگ نرم و ... است.

اسلحة انفرادی: وسیله‌ای است که یک رزمnde مدافع می‌بین می‌تواند آن را حمل نموده و در صورت نیاز از آن استفاده نماید؛ مانند: اسلحه انفرادی کلاشینکف

نیروی انسانی با ایمان مهم ترین عامل توان مندی دفاعی کشور محسوب می‌شود.

از میان تجهیزات جنگی باقی مانده از دوران جنگ، مین‌های خنثی نشده بسیار خطرناک اند،

زیرا انفجار آنها باعث کشته شدن یا مجروح و معلول شدن افراد می‌گردد.

لکه خنثی سازی مین: خارج کردن مین از حالت انفجار که توسط متخصصان نظامی انجام می‌شود.

لکه مین یکی از ابزارهای جنگی است که قابلیت انفجار دارد. ممکن است ظاهر مین در اثر زنگ زدگی با شرایط آب و هوایی تغییر کند، اما خاصیت انفجاری آن از بین نمی‌رود.

درس دهم

لکه بشر با دانش کنونی خود قادر به پیش بینی زمان دقیق وقوع زلزله نیست. اما با در پیش گرفتن روش‌های مناسب می‌تواند خطرهای ناشی از این پدیده طبیعی را کاهش داد.

لکه ارائه آموزش‌های صحیح همگانی و آماده سازی اقسام مختلف جامعه، یکی از عوامل موثر در کاهش خطرهای ناشی از زلزله است.

درس یازدهم

مثال اینمی در برابر زلزله از سه ضلع به نامهای آگاهی، آمادگی و همکاری تشکیل شده که ارتباط این سه عامل می‌تواند اینمی جامعه را در برابر صدمات ناشی از وقوع زلزله افزایش دهد.

اینمی در برابر زلزله = همکاری + آمادگی + آگاهی
آگاهی: مجموعه‌ای از دانش و اطلاعات افراد جامعه درباره پدیده زلزله و اقدامات قبل، هنگام و بعد از آن است.

آمادگی: افزایش توانایی‌های افراد جامعه برای انجام فعالیت‌های مناسب در زمان قبل، حین و پس از وقوع زلزله است.

همکاری: مشارکت همه افراد جامعه برای دستیابی به اینمی است.

برنامه‌ریزی، مشارکت، همکاری هماهنگی در پیرورد فعالیت‌های گروهی امری موثر و ضروری است.

۱۰) گروههای تشکیل دهنده شورای ایمنی در برابر

زلزله

الف) گروه تدارکات و پشتیبانی:

هدف تشکیل گروه: فراهم آوردن امکانات و تجهیزات مورد نیاز و برقراری دوره‌های آموزشی و پشتیبانی مناسب است.

ب) گروه نجات و امداد

هدف تشکیل گروه: کمک به افرادی که در اثر ریزش آوار، شکستن شیشه‌ها و قرار گرفتن در جاهای نامناسب مجروح و مصدوم شده‌اند.

ج) گروه جست و جو:

یافتن افرادی که در موقعیت‌های خطرناک قرار دارند. به علت وجود احتمال خراب شدن ساختمان‌ها و ریزش آوار و حبس شدن افراد در مکان‌های مختلف

د) گروه آتش نشان

هدف تشکیل گروه: کنترل و نظارت برای افزایش
ایمنی به علت احتمال نشت گاز، اتصال سیم‌های برق
و آتش سوزی پس از وقوع زلزله

۱۳۲) ایمن سازی محیط زندگی در برابر زلزله:

با به کار گیری برخی روش‌ها از سقوط، پرتاپ شدن
و افتادن وسایلی مانند کمد، بوفه و کتابخانه و به
وجود آمدن صدمات و تلفات جلو گیری می‌کنیم.

درس دوازدهم

آگاهی و آمادگی قبل از وقوع زلزله، همچنین
انجام عکس العمل مناسب و به دور از عجله هنگام
وقوع زلزله، تأثیر زیادی در حفظ سلامت افراد داشته
است.

۱۳۳) مکان‌های مناسب: به جاهایی گفته می‌شود که
در زمان وقوع زلزله، احتمال خطر و آسیب پذیری
در آن محل کمتر است.

مکان‌های نامناسب: به جاهایی گفته می‌شود

که در زمان وقوع زلزله، احتمال خطر و آسیب پذیری در آن محل بیشتر از جاهای دیگر است.

مکان مناسب در کلاس درس: زیر میز محکم - گوشه دیوار داخلی

مکان نامناسب در کلاس درس: کنار پنجره - کنار بخاری - کنار کمد و اشیای سقوط کننده دیوار داخلی: جایی که پشت آن فضای خارجی مانند حیاط، کوچه و خیابان نباشد.

راه پله‌ها محل‌های مناسبی برای پناه گیری نیستند. اما اگر در زمان وقوع زلزله در آن مکان بودید در کنار دیوار روی پله بنشینید و از سر خود مراقبت کنید.

پناه گیری صحیح هنگام وقوع زلزله: طبقه همکف: اگر در طبقه همکف نزدیک در خروجی هستید، فوراً به محیط باز بروید.

کتابخانه: از قفسه‌های کتاب دور شوید و زیر

میز محکم یا گوشه کتابخانه پناه بگیرید.

تمام پناه گیری‌ها با فرض مقاوم بودن ساختمان در
برابر زلزله انجام می‌شوند.

به علت وجود پس لرزه‌ها، پس از اتمام تکان‌های
زلزله با حفظ آرامش و بدون هجوم، به فضای باز
بروید و در مکانی دور از ساختمان‌ها، تیرهای چراغ
برق و وسایل خطرناک بمانید.

اقدامات ضروری پس از وقوع زلزله:
 کلید برق را روشن نکنید.

فیوز اصلی برق را قطع کنید.

لوله‌های آب را بررسی کنید و فلکه آب را بیندید.
 شیر اصلی گاز را بیندید.

از تلفن به جز در موارد بسیار ضروری استفاده نکنید.

پس از وقوع زلزله، با احتیاط و بدون هجوم، با رعایت
اصول ایمنی از کلاس و ساختمان خارج شوید.